

Dünya Tiyatrolar Günü Vesilesiyle

İçeriği Yazan: [Erhan SALMAN](#) [1] Zaman: Çar, 28/03/2012 - 13:23

27 MART, tarihin anlam ve önemini bilmeyenler açısından alelade bir tarih olabilir.

27 MART, “DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜNÜN” anlam ve önemini, senede bir kere idrâk ettiğimiz gündür.

27 MART, Uluslararası Tiyatrolar Birliği tarafından, tüm dünyada “tiyatro”nun “gününün” eşgüdümü olarak kutlanması amacıyla, 1961 yılında kabul edilmiştir.

Bu arada, ben de, “**Dünya Tiyatrolar Günü’nün**” önemine ve bilincine, **Karamürsel Bölge Tiyatrosu Genel Sanat Yönetmeni Sayın Ayhan Tanrıver** hocamızın sayesinde nail olabildim.

Kendisine bir kere daha teşekkür etmek isterim.

Bu bağlamda, kendilerini de tebrik etmek isterim. Biliyorsunuz, artık dünyamız, neo-liberal ekonomik politikaların altında uyuşturulmakta, uyutulmakta, benliklerinden uzaklaştırılmakta. Maddiyatçı dünya düzeni, piyasaya sunulan son ve ileri teknolojik ürünler ile konsolide edilmekte. İnsanlar, maddiyatçı dünyanın tuzaklarına, 21. yüzyılın ileri teknoloji ürünleriyle çekilmekte ve burada zapturapt altına alınmakta. İnsanlara daha fazla tüketmeleri, harcamaları; ve daha az düşünmeleri, daha az kafa çalıştırmaları ve daha az kendilerini geliştirmeleri, bilinçaltlarına türlü psikolojik operasyonlarla enjekte edilmekte.

Ülkelerin ve dünyanın bir o kadar fazla oyalandığı ve “eğlence”(!) adı altında şarlatanlıklara boğulduğu bir süreçte, gerçekten de “**tiyatro**” adına çırpınan insanları görmek, bana gurur verdi. Tiyatro adına emek veren insanları görmek, beni ziyadesiyle mutlu etti. Sanırım, ülkemizde “**tiyatro sanatı**” gitgide sönmeye yüz tutturulmakta. Acaba, yerel makamlar veya sivil toplum kuruluşları, hangi raddede ve derecede, tiyatro yapmaya “gönüllü” ve “sevdalı” tiyatro “**emekçilerine**” destek veriyor?

Gerçekten de tiyatro gibi bir sanatın yitip gitmemesi adına, yerel makamlar, üstlerine düşen vazifeleri yapıyorlar mı? Veya, yerel makamların, güzel sanatlar alanında kendilerine misyon biçtikleri bir sorumlulukları ve misyonları var mı? Ya da, böyle bir misyonları ve yükümlülükleri olduğunu düşünmek veya varsaymak, “**safdililik**” midir?

Şahsen, ben deniz, **27 MART akşamımı**, gerçekten de çok güzel geçirdiğimi ve değerlendirdiğimi düşünmekteyim. Evet, **KARAMÜRSEL BÖLGE TİYATROSU’NU**, kendilerine sunulan/sunulmayan, verilen desteklere/girişilen kösteklere rağmen, ya da toplumumuzda yeterli ve olumlu “bilinç” eksikliğine/olması yönündeki çabaların göreceliğine rağmen, kendilerince tiyatro sanatına bir şeyler katma çabalarından ötürü, tebrik ediyor ve bu şevklerinin, hırslarının kırılmadan, sönmeden devamı yönünde büyük bir beklenti içinde olduğumu da, belirtmek istiyorum. Sanata gönüllü ve yine içlerinde yetenek olan gençlerin, kendilerini ifade edebilecekleri dallarda, kendilerini geliştirebilmeleri adına desteklenmeleri gerekir. Gençlere, bu yönde gösterdikleri çabalarından ötürü moral ve motivasyonlarını arttırıcı mekanizmalar, yerel idareler tarafından sunulmalıdır. Tahmin edebileceğiniz gibi, her sanat dalında olabileceği gibi tiyatro sanatı da desteklenmeli, eksiklikleri doğrultusunda, bu sanata gönül koyanlar teşvik edilmelidir.

27 MART, saat 20:00 itibariyle ben deniz, gerçekten de izlediğim gösteriden ötürü, salondan mutlu ayrıldım.

Sahne önünde ve arkasında olmak...

Sahne içinde bir şeyler üretmeye çabalayan insanların, o çabalarına şahit olmak, evet sanat adına sizlere bir şeyler, güzel bir şeyler sunmak adına terlemelerine, evet terlemelerine **“şahitlik”** etmek, düşünürken gülmek, gülerken düşünmeye **“sevk edilmek”**, farkındalık denen duyurunun bir başka gözle ve açıyla sizlere sunulması ve sizin de buradan kendinize **“çıkarsamalar”** yapmanız veya yapmaya çabalamanız, mutluluğu bir kez daha keşfetmeniz...

Evet, **mutluluk(?)**... Ne kadar da içi **“boşaltılmaya”** çalışılan bir kavram değil mi? Hani bazen sorarlar, **“Mutluluk nedir”** diye... Gerçekten de kuzum, “mutluluk” nedir? Hani, Amerikan kapitalist ahlâkında, **“TIME IS MONEY”**... Zaman ve para faktörlerinden yola çıkarak, ve çoğu zaman eğlenceyi, mutluluğu, hazzı, hercümerç ederek, paranın boyundurluğu altında, boyundurluğuna sokarak, sanal şeylerle sanal mutluluklar sunulur insanlara... **Maddiyatı ve ebadı büyük şeylerden küçük mutluluklar... Ederi ve değeri havsalarların algılamakta zorlanacağı maddiyatlar ile, uçucu, küçük mutluluklar ve zevkler...** Kendi çapında ve ölçeğinde değeri küçük; ama doğanın ün mükemmel düşünce sistemine sahip varlığında, insanda bulduğu **“paha biçilemez”** mutluluk ve karşılığı(!) Evet, bazen **BÜYÜK MUTLULUKLAR**, büyük karşılıklarla elde edilmez ve bulunmaz...

27 MART, SAAT 20:00 ve 22:00 arasında, ben, zamanın en değerli kesitine sahiptim ve bunun değerini anlayamayacak birçok kişinin, bunun bilincinden uzak ve eksik olması üzüntüsüyle(!)

Toplumumuza, bir şekilde “tiyatro bilinci” aşılanmalı. **TİYATRO**, bir *kültürdür*. **TİYATRO** izleyicisi olmak da, bence, başlı başına bir *kültür* gerektirir. Kendi yaşadığım yer adına, **KARAMÜRSEL** adına... Tiyatro kültürünün oluşturulması adına, yerel idareciler, haydi işbaşına, toplumumuzu, düşündürürken güldüren, güldürürken de düşündüren bir görsel etkinlikten mahrum bırakmayın(!)

Yazımı, günün (Dünya Tiyatrolar Günü) anlam ve mahiyetine uygun bir yazıyla bitirmek istiyorum-bu arada evet farkındayım yazıyı uzattım-, “google”da arama yaptırırken, arama sonucunda ilk sırada yer alan, **İZMİR YENİKAPI TİYATROSU** sitesindeki oyun yazarı ve rejisör Sayın **Erhan Gökgücü’nün “2012 Dünya Tiyatrolar Günü Bildirisi”**yle tamamlamak istiyorum. Sanatsız kalmamanız adına,

Saygılarımla

“Tiyatronun kitleler üzerindeki etkinliğini 21. yüzyılı yaşadığımız şu dönemde kim yadsıyabilir? Yalnızca insanoğlunun içinde yaşadığı Dünya’yı yorumlamasını, sorunları irdelemesini, çözüm yolları aramasını istemeyenler ve kısa erimli çıkarları için onların izdüşümünde yürüyenler. Bu saydıklarım için tiyatro, güdülebilecekleri uyaran mekanizmalardan biridir çoğu kere. Çünkü sanatın muhalefet gücünden rahatsız olurlar. Hele tiyatro gibi büyük bir kompozisyonun muhalefet gücünden.

Hep merak etmişimdir; birileri kalkıp ülkeleri yönetenler üzerinde bir anket düzenlese, son birkaç yıl içinde kaç kez tiyatroya gittiklerini sorgulasa nasıl bir sonuca ulaşırdı acaba?

Tiyatro Tarihi kitaplarının sayfalarını şöyle bir karıştırırım. O koca Roma İmparatorluğu Antik dönemden miras aldığı tiyatro hareketini neden salt bir eğlence olgusuna dönüştürdü? Kitlelerin uyanmasını istemediği için mi? Kilise önce aşağıladığı, engellediği tiyatroyu neden yeniden şekillendirerek Hristiyanlığı yayma, pekiştirme aracına dönüştürdü. Tiyatronun politik gücünü keşfettiğinden mi? Nasyonal sosyalizm neden sanatı tek boyutlu bir hale dönüştürmeye sıvandı?

Bugün kapitalizm tiyatro sanatını bir meta olarak görmek eğiliminde. Suya sabuna dokunmayan ya da yalnızca parmaklarının ucunu ıslatarak ellerini yıkarmış görüntüsü veren bir tiyatro anlayışından yana. Duygusal komediler, farmlar, vodviller, bulvar komedileri, revüler, tiyatronun zor şartlar içinde var olabilmesi için zorunluluk kisvesine bürünmekte. Biçimsel kaygılar özün önüne geçiyor. Ve böylece sanatın muhalefet gücü eritiliyor. Oysa yaşamımızdaki her eylem ya politik bir amaç taşır ya da genelde sürdürülen bir politikadan herhangi bir şekilde etkilenir. Bu gestus kendiliğinden oluşabileceği gibi; düşünülerek, yorumlanarak ve iradi bir şekilde de yaşamımızı yönlendirebilir.

İnsanlık tarihi hiçbir yüzyılda acılardan, kandan, baskıdan, ötekileştirmelerden kurtulamadı. Umutlar

hep geleceğe kaydı. Sanat, özellikle tiyatro sanatı daha iyi, daha yaşanabilir bir Dünya için, insanoğlunun değişebilirliği için önemli bir etken. Şimdi bir an düşünelim; gerek Dünyanın, gerek ülkemizin yakın geleceğinde ışıklı, umut saçan günler görebiliyor muyuz? Göremiyorsak, günümüzü yaşamamanın ötesinde bir şeyler yapmanın zamanı gelmiştir. Oyun yazarları, yönetmenler, oyuncular, tasarımcılar, sizlere sesleniyorum: Tiyatroya tarihsel, soylu misyonunu yeniden ve yeniden kazandırmanın zamanı gelmedi mi?

Erhan GÖKGÜCÜ
yazarı - Rejisör

Oyun

Erhan SALMAN

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Kültür/Sanat](#) [2]
- [Toplumsal](#) [3]

Kaynak URL (18/05/2024 - 19:25 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/okur-makale/dunya-tiyatrolar-gunu-vesilesiyle>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman>

[2] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>